

Hoàng Công Tuấn

Trưởng phòng Nghiên cứu Khách hàng tổ chức

Tuan.HoangCong@mbs.com.vn

Nguyễn Trọng Việt Hoàng

Chuyên viên Nghiên cứu

Hoang.NguyenTrong@mbs.com.vn

TRIỂN VỌNG KINH TẾ THẾ GIỚI

Tóm tắt nội dung:

Ngân hàng Thế giới đã hạ dự báo tăng trưởng toàn cầu hàng năm cho năm 2022 gần một điểm phần trăm, từ 4,1% xuống 3,2%, với lý do tác động mà việc Nga xâm lược Ukraine đang gây ra đối với nền kinh tế thế giới. Các yếu tố khác đằng sau sự tăng trưởng chậm lại so với dự báo của tháng 1 bao gồm chi phí thực phẩm và nhiên liệu cao hơn do người tiêu dùng ở các nền kinh tế phát triển trên thế giới gánh chịu.

Giá dầu thô giảm trong tháng 5, giao dịch trong biên độ hẹp USD 10/thùng trên USD 100/thùng. ICE Brent giao dịch lần cuối quanh mức USD 105/ bbl và WTI 102 USD/bbl. Trong tháng 5, sắc trừng phạt lần thứ sáu của EU đối với Nga đã làm gia tăng căng thẳng về giá cả dầu thô trên toàn cầu.

Tỷ lệ thất nghiệp của Mỹ không thay đổi ở mức 3,6% vào tháng 5 năm 2022, không thay đổi so với hai tháng trước đó, vẫn ở mức thấp nhất kể từ tháng 2 năm 2020 và so với kỳ vọng của thị trường là 3,5%. Số người thất nghiệp tăng 9 nghìn người lên 5,950 triệu người, trong khi mức việc làm tăng 321 nghìn người lên 158,426 triệu người.

Lạm phát tiếp tục gia tăng trong tháng 5, với mức tăng giá 8,6% so với một năm trước, mức tăng nhanh nhất kể từ tháng 12 năm 1981. Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) thậm chí còn tăng hơn mức 8,3% của Dow Jones ước tính. Loại trừ giá thực phẩm và năng lượng biến động, sự tăng vọt của giá nhà ở, giá xăng dầu, và hàng hóa đều góp phần vào sự gia tăng của chỉ số CPI.

Trong những tháng tới, lãi suất theo chính sách nói chung dự kiến sẽ tăng hơn nữa và bảng cân đối kế toán của ngân hàng trung ương cao kỷ lục sẽ bắt đầu thay đổi, đáng chú ý nhất tại các nền kinh tế phát triển. Tại các thị trường mới nổi và các nền kinh tế đang phát triển, một số ngân hàng trung ương cũng thắt chặt chính sách, bổ sung những chính sách đã thực hiện vào năm 2021. Trường hợp ngoại lệ là Trung Quốc, nơi lạm phát vẫn ở mức thấp và ngân hàng trung ương đã cắt giảm lãi suất vào tháng 1/2022 để hỗ trợ phục hồi.

Theo chủ tịch David Malpass, Ngân hàng Thế giới đang chuẩn bị cho một gói ứng phó khủng hoảng, để phòng trường hợp xấu. Trong vài tuần tới, ông dự kiến sẽ thảo luận với hội đồng quản trị về một gói ứng phó khủng hoảng mới kéo dài 15 tháng, trị giá khoảng 170 tỷ USD để phân bổ từ tháng 4/2022 đến tháng 6/2023. Gói tài trợ cho cuộc khủng hoảng Ucraina này thậm chí còn lớn hơn gói của Ngân hàng Thế giới, trị giá 160 tỷ USD, dùng để cứu trợ dịch Covid-19.

Triển vọng kinh tế thế giới

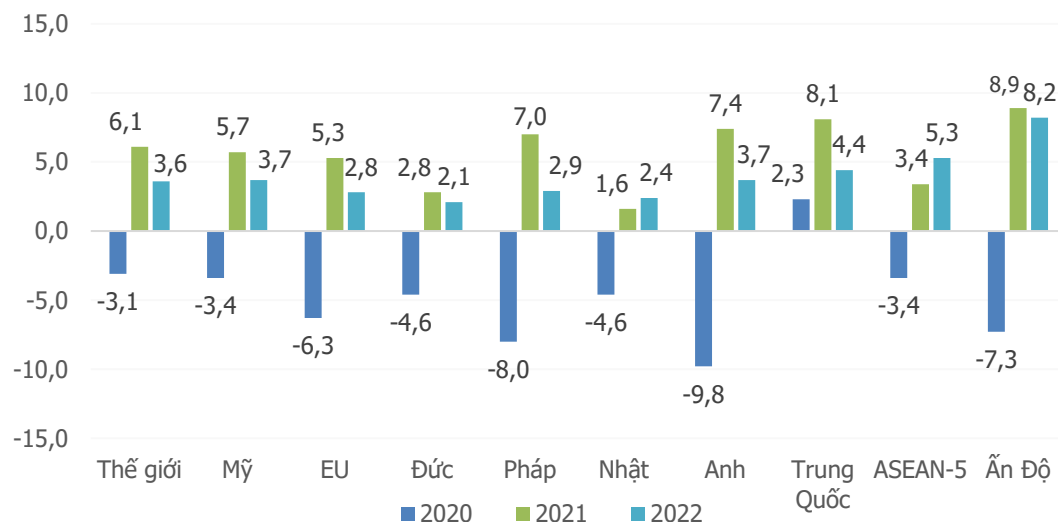
Tăng trưởng kinh tế

Vào tháng trước, Ngân hàng Thế giới đã hạ mức dự báo tăng trưởng toàn cầu cho năm 2022 xuống gần 1 điểm phần trăm, từ 4,1% xuống 3,2%, do ảnh hưởng từ cuộc chiến giữa Nga - Ucraina đến nền kinh tế thế giới. Chủ tịch Ngân hàng thế giới David Malpass cho rằng yếu tố lớn nhất dẫn đến dự báo giảm mức tăng trưởng kinh tế toàn cầu là do sự siết chặt kinh tế trên toàn châu Âu và Trung Á.

Malpass cho biết, các yếu tố khác đằng sau sự tăng trưởng chậm bao gồm chi phí thực phẩm và chi phí nhiên liệu cao hơn mà người tiêu dùng ở các nền kinh tế phát triển trên thế giới đang phải gánh chịu. Kết quả này một phần là do các lệnh trừng phạt của phương Tây áp đặt lên năng lượng của Nga, yếu tố này làm giá xăng dầu tăng cao trên toàn thế giới. Cùng với đó, sự gián đoạn về nguồn cung đối với nông sản xuất khẩu của Ucraina cũng được cho là yếu tố góp phần đẩy giá lương thực thực phẩm.

Đầu tháng này, Ngân hàng Thế giới dự đoán rằng GDP hàng năm của Ucraina sẽ giảm 45,1%, một con số đáng kinh ngạc đối với một quốc gia hơn 40 triệu dân. GDP của Mátxcơva cũng được dự đoán sẽ giảm 11,2% trong năm nay do các lệnh trừng phạt.

Tăng trưởng GDP tại các quốc gia lớn (%)

Nguồn: IMF

Thị trường dầu mỏ

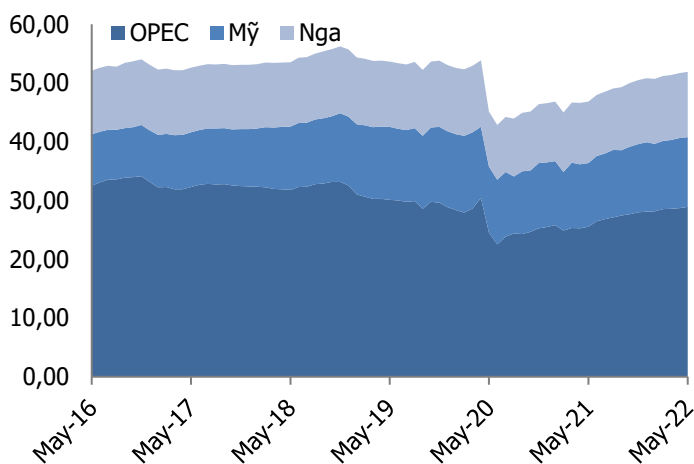
Tăng trưởng nhu cầu tiêu thụ dầu thế giới được dự báo sẽ chậm lại xuống 1,9 triệu thùng/ngày trong quý II năm 2022 từ mức 4,4 triệu thùng/ngày trong quý I năm 2022 và hiện được dự báo sẽ giảm xuống mức trung bình 490 nghìn thùng/ngày trong nửa cuối năm nhờ kinh tế mở cửa và giá dầu tăng cao. Khi nhu cầu lái xe vào mùa hè tăng lên và số lượng các chuyến bay tiếp tục phục hồi, nhu cầu tiêu thụ dầu thế giới dự kiến sẽ tăng 3,6 triệu thùng/ngày từ tháng 4 đến tháng 8. Đối với năm 2022, nhu cầu dự kiến sẽ tăng trung bình 1,8 triệu thùng/ngày lên 99,4 triệu/ngày.

Việc Nga ngừng cung cấp gần 1 triệu thùng/ngày vào tháng 5, khiến nguồn cung dầu thế giới giảm 710 nghìn thùng/ngày xuống 98,1 triệu thùng/ngày. Theo thời gian, khối lượng tăng đều đặn từ OPEC+ và Mỹ, cùng với dự báo tăng trưởng nhu cầu chậm lại được cho là sẽ chống lại tình trạng thâm hụt nguồn cung trầm trọng trong bối cảnh nguồn cung của Nga ngày càng nghiêm trọng. Ngoại trừ Nga, sản lượng từ các nước còn lại trên thế giới sẽ tăng 3,1 triệu thùng/ngày từ tháng Năm đến tháng Mười Hai.

Tỷ suất lợi nhuận của các nhà máy lọc dầu toàn cầu đã tăng lên mức đặc biệt cao do tồn kho sản phẩm cạn kiệt và hoạt động của nhà máy lọc dầu bị hạn chế. Thông lượng hàng hóa trong tháng 5 giảm 1,4 triệu thùng/ ngày xuống 78 triệu/ngày, mức thấp nhất kể từ tháng 5 năm 2021, phần lớn do Trung Quốc thúc đẩy. Từ nay đến tháng 8, các đợt chạy được dự báo sẽ tăng thêm 4,7 triệu thùng/ngày.

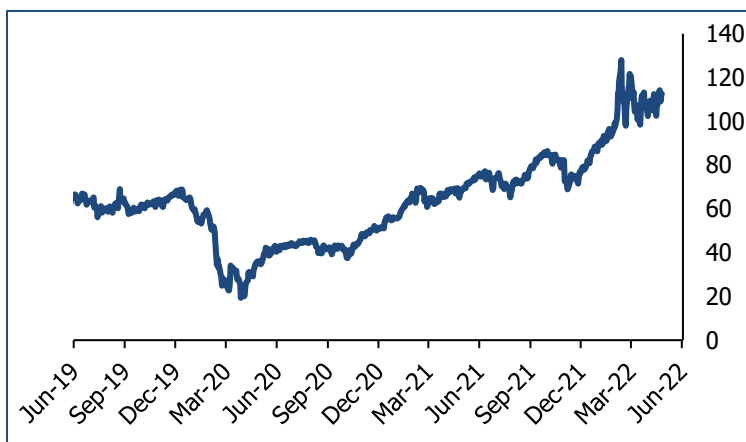
Giá dầu thô giảm trong tháng 5, giao dịch trong biên độ hẹp USD 10/thùng trên USD 100/thùng. ICE Brent giao dịch lần cuối quanh mức USD 105/thùng/l và WTI USD 102/thùng. Lệnh trừng phạt thứ sáu của EU đối với Nga đã làm gia tăng căng thẳng giá cả. Giá dầu thô cao và sự cố sản phẩm đặc biệt đang hỗ trợ xu hướng lạm phát mạnh mẽ.

Sản lượng dầu thô (triệu thùng/ngày)

Nguồn: Bloomberg

Diễn biến giá dầu Brent (USD/thùng)

Nguồn: Bloomberg

Thị trường lao động

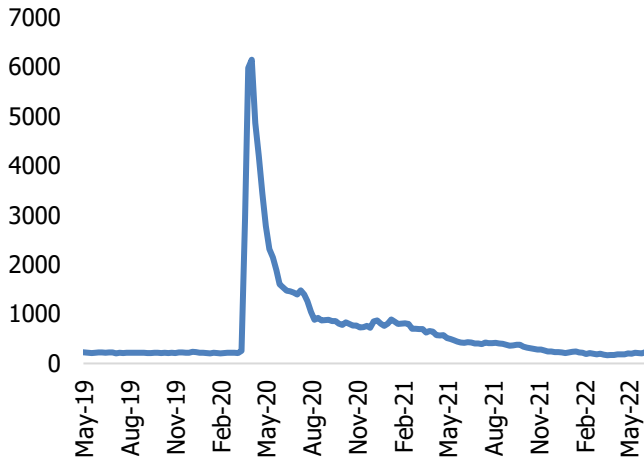
Tỷ lệ thất nghiệp tại Mỹ không thay đổi ở mức 3,6% vào tháng 5 năm 2022, giống như trong hai tháng trước đó, vẫn ở mức thấp nhất kể từ tháng 2 năm 2020 và so với kỳ vọng của thị trường là 3,5%. Số người thất nghiệp tăng 9 nghìn người lên 5,950 triệu người, trong khi mức việc làm tăng 321 nghìn người lên 158,426 triệu người. Trong khi đó, tỷ lệ tham gia lực lượng lao động tăng lên 62,3% trong tháng 5 từ mức thấp nhất trong 3 tháng là 62,2% vào tháng 4.

Cuộc khảo sát tại các cơ sở cho thấy biên chế phi nông nghiệp đã tăng 431.000 việc làm trong tháng trước. Sự gia tăng biên chế rộng rãi được dẫn đầu bởi ngành giải trí và khách sạn, với 112.000 việc làm. Biên chế dịch vụ chuyên nghiệp và kinh doanh tăng 102.000 việc làm, nâng cao hơn 723.000 việc làm trong lĩnh vực này so với mức trước đại dịch.

Nền kinh tế đã tạo ra thêm 105.000 việc làm trong 5 tháng đầu tiên so với ước tính ban đầu. Tổng số việc làm hiện thấp hơn 1,4 triệu việc làm so với mức trước đại dịch, với nhiều nhà kinh

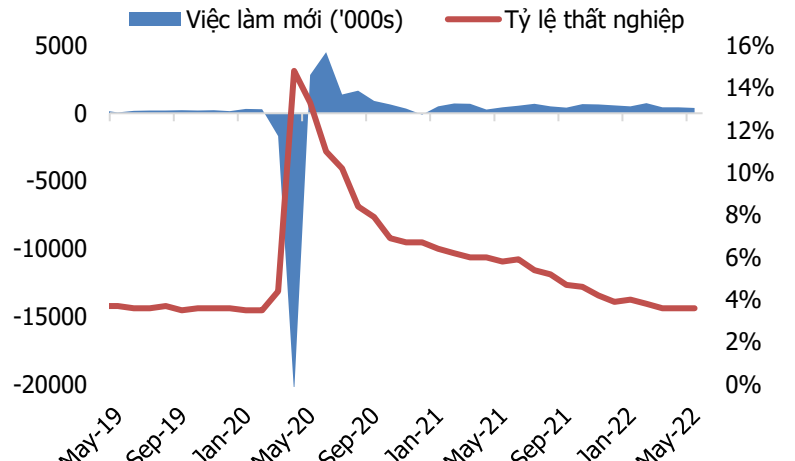
tế dự đoán tất cả số việc làm bị mất sẽ được phục hồi vào tháng Bảy. Các nhà kinh tế được thăm dò bởi Reuters đã dự báo biên chế tăng 440.000 trong tháng Năm. Các ước tính dao động từ mức thấp nhất là 200.000 đến cao nhất là 700.000.

Số đơn xin trợ cấp thất nghiệp tại Mỹ theo tuần ('000 đơn)

Nguồn: Bloomberg

Tỷ lệ thất nghiệp và số lượng việc làm phi nông nghiệp mới hàng tháng tại Mỹ

Nguồn: Bloomberg

Sản xuất và tiêu dùng

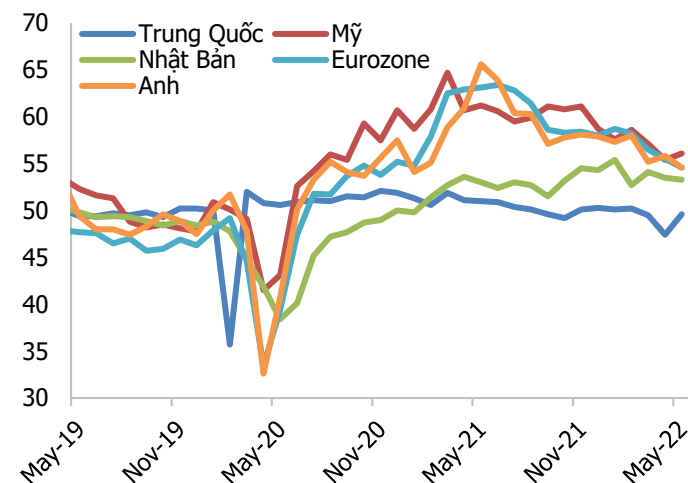
Lạm phát tiếp tục gia tăng trong tháng 5, với mức tăng giá 8,6% so với một năm trước, mức tăng nhanh nhất kể từ tháng 12 năm 1981. Chỉ số giá tiêu dùng, một thước đo giá cả hàng hóa và dịch vụ trên phạm vi rộng, thậm chí còn tăng hơn mức 8,3% của Dow Jones ước tính. Loại trừ giá thực phẩm và năng lượng biến động, sự tăng vọt của giá nhà ở, giá xăng dầu, và giá hàng hóa đều góp phần vào sự gia tăng CPI.

Giá năng lượng nhìn chung đã tăng 3,9% so với một tháng trước, nâng mức tăng hàng năm lên 34,6%. Trong danh mục này, dầu nhiên liệu tăng 16,9% hàng tháng, đẩy mức tăng trong 12 tháng lên 106,7%. Chi phí tạm trú, chiếm khoảng 1/3 tỷ trọng trong CPI, đã tăng 0,6% trong tháng, mức tăng nhanh nhất trong một tháng kể từ tháng 3 năm 2004. Mức tăng 5,5% trong 12 tháng là nhiều nhất kể từ tháng 2 năm 1991. CPI đã tăng 6%, cao hơn một chút so với ước tính 5,9%. Cuối cùng, chi phí thực phẩm đã tăng thêm 1,2% trong tháng 5, đưa mức tăng so với cùng kỳ năm ngoái lên 10,1%.

Chỉ số PMI sản xuất toàn cầu của Mỹ đã được điều chỉnh cao hơn một chút lên 52,7 vào tháng 6 năm 2022 từ mức sơ bộ 52,4, nhưng vẫn cho thấy hoạt động nhà máy tăng trưởng chậm nhất kể từ tháng 7 năm 2020. Các đơn đặt hàng mới giảm do áp lực lạm phát, niềm tin của khách hàng yếu vào triển vọng và sự gián đoạn chuỗi cung ứng. Các doanh nghiệp sử dụng lượng nguyên liệu đầu vào và thành phẩm dự trữ hiện tại của họ để bổ sung cho sản xuất, trong khi việc mua đầu vào bị đình trệ và sự chậm trễ của chuỗi cung ứng giảm bớt.

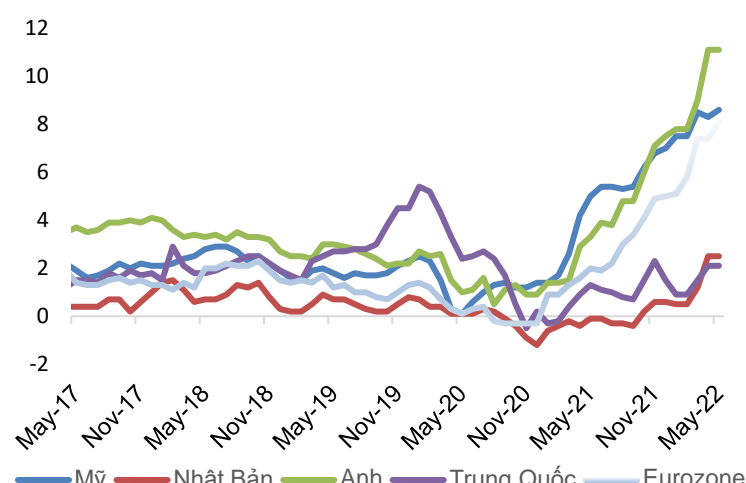
Việc giảm đơn đặt hàng mới, kết hợp với sự gia tăng liên tục trong việc làm dẫn đến thành công lớn hơn trong việc giải quyết các công việc tồn đọng, vốn tăng với tốc độ yếu hơn đáng kể. Về mặt giá cả, lạm phát giá đầu vào thấp nhất trong ba tháng và lạm phát phi đầu ra cũng được điều chỉnh. Đồng thời, lo ngại lạm phát một lần nữa được các công ty nêu ra khi niềm tin kinh doanh về triển vọng cả năm giảm xuống mức thấp nhất kể từ tháng 10 năm 2020.

PMI sản xuất một số nền kinh tế lớn

Nguồn: Bloomberg

Lạm phát một số nền kinh tế lớn (%)

Nguồn: Bloomberg

Chính sách

Chính sách tiền tệ

Ngay cả trước chiến tranh, lạm phát đã tăng đáng kể và nhiều ngân hàng trung ương đã thắt chặt chính sách tiền tệ, cũng như tăng lãi suất. Trong những tháng tới, lãi suất theo chính sách nói chung dự kiến sẽ tăng hơn nữa và bảng cân đối kế toán của ngân hàng trung ương cao kỷ lục sẽ bắt đầu thay đổi và đáng chú ý nhất là tại các nền kinh tế phát triển. Tại các thị trường mới nổi và các nền kinh tế đang phát triển, một số ngân hàng trung ương cũng thắt chặt chính sách, bổ sung những chính sách đã thực hiện vào năm 2021. Trường hợp ngoại lệ là Trung Quốc, nơi lạm phát vẫn ở mức thấp và ngân hàng trung ương đã cắt giảm chính sách lãi suất vào tháng 1/2022 để hỗ trợ phục hồi.

Kỳ vọng về chính sách tiếp tục được thắt chặt và lo ngại về chiến tranh đã góp phần vào sự biến động của thị trường tài chính và định giá lại rủi ro. Đặc biệt, chiến tranh và các lệnh trừng phạt liên quan đã kìm hãm các điều kiện tài chính toàn cầu, giảm mức chịu rủi ro và gây ra các dòng dịch chuyển đầu tư theo chất lượng. Tại Nga, các lệnh trừng phạt và sự suy yếu của cơ quan trung gian tài chính trong nước đã dẫn đến sự chênh lệch lớn của lợi suất danh nghĩa và các hợp đồng hoán đổi tín dụng. Điều tương tự cũng xảy ra tại các nước Trung Á và Nam Phi.

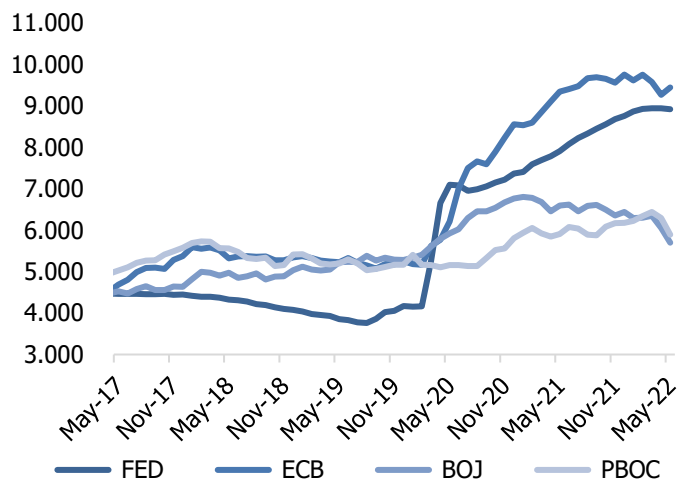
Chính sách tài khoá

Theo chủ tịch David Malpass, Ngân hàng Thế giới đang chuẩn bị cho một gói ứng phó khủng hoảng, để phòng trường hợp xấu. Trong vài tuần tới, ông dự kiến sẽ thảo luận với hội đồng quản trị về một gói ứng phó khủng hoảng mới kéo dài 15 tháng, trị giá khoảng 170 tỷ USD để phân bổ từ tháng 4/2022 đến tháng 6/2023. Gói tài trợ cho cuộc khủng hoảng Ucraina này thậm chí còn lớn hơn gói của Ngân hàng Thế giới, trị giá 160 tỷ USD, dùng để cứu trợ dịch Covid-19.

Tại Mỹ, kể từ khi dịch bệnh Covid-19 xuất hiện, chính phủ đã có 2 dự luật về cơ sở hạ tầng. Dự luật cơ sở hạ tầng cứng đã được thông qua, trong khi dự luật cơ sở hạ tầng xã hội chỉ được thông qua ở Nhà Trắng. Tổng chi tiêu trong các hóa đơn là 3 nghìn tỷ USD. Đây là kế hoạch

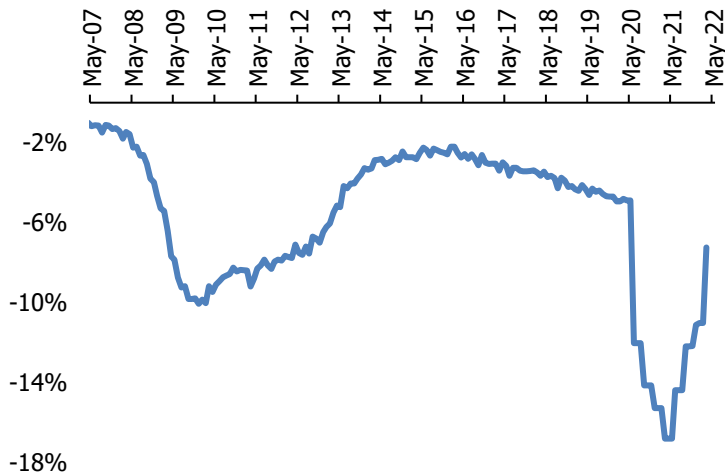
trong nhiều năm, trong đó chi tiêu vào năm 2022 có thể là khoảng 250 tỷ USD, tương đương 1,2% GDP cho cả hai dự luật. Tuy nhiên, tại thời điểm này, dự luật cơ sở hạ tầng của Tổng thống Biden khó có thể được thông qua do lạm phát đạt vượt xa mức cho phép. Tuy nhiên, nếu được thông qua thì nó chắc chắn sẽ nhỏ hơn nhiều so với dự đoán. Do đó, chính sách ngân sách liên bang sẽ ở trong một trạng thái ôn hòa hơn nhiều so với dự đoán của năm 2021.

Tổng tài sản trên bảng cân đối của các NHTW lớn (tỷ USD)

Nguồn: Bloomberg

Thâm hụt ngân sách Mỹ (% GDP)

Nguồn: Bloomberg

KHỐI NGHIÊN CỨU

Chúng tôi cung cấp các nghiên cứu kinh tế và cổ phiếu. Bộ phận nghiên cứu kinh tế đưa ra các báo cáo định kỳ về các vấn đề kinh tế vĩ mô, chính sách tiền tệ và thị trường trái phiếu. Bộ phận nghiên cứu cổ phiếu chịu trách nhiệm các báo cáo về công ty niêm yết, báo cáo công ty tiềm năng và báo cáo ngành. Khối Nghiên Cứu cũng đưa ra các bình luận và nhận định về thị trường thông qua bản tin là The Investor Daily.

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN MB (MBS)

Được thành lập từ tháng 5 năm 2000 bởi Ngân hàng TMCP Quân đội (MB), Công ty CP Chứng khoán MB (MBS) là một trong 5 công ty chứng khoán đầu tiên tại Việt Nam. Sau nhiều năm không ngừng phát triển, MBS đã trở thành một trong những công ty chứng khoán hàng đầu Việt Nam cung cấp các dịch vụ bao gồm: môi giới, nghiên cứu và tư vấn đầu tư, nghiệp vụ ngân hàng đầu tư, và các nghiệp vụ thị trường vốn. Mạng lưới chi nhánh và các phòng giao dịch của MBS đã được mở rộng và hoạt động có hiệu quả tại nhiều thành phố trọng điểm như Hà Nội, TP. HCM, Hải Phòng và các vùng chiến lược khác. Khách hàng của MBS bao gồm các nhà đầu tư cá nhân và tổ chức, các tổ chức tài chính và doanh nghiệp. Là thành viên Tập đoàn MB bao gồm các công ty thành viên như: Công ty CP Quản lý Quỹ đầu tư MB (MB Capital), Công ty CP Địa ốc MB (MB Land), Công ty Quản lý nợ và Khai thác tài sản MB (AMC), MBS có nguồn lực lớn về con người, tài chính và công nghệ để có thể cung cấp cho Khách hàng các sản phẩm và dịch vụ phù hợp mà rất ít các công ty chứng khoán khác có thể cung cấp.

MBS tự hào được nhìn nhận là

- Công ty môi giới hàng đầu, đứng đầu về thị phần môi giới từ năm 2009;
- Công ty nghiên cứu có tiếng nói trên thị trường với đội ngũ chuyên gia phân tích có kinh nghiệm, cung cấp các sản phẩm nghiên cứu về kinh tế và thị trường chứng khoán; và
- Nhà cung cấp đáng tin cậy các dịch vụ về nghiệp vụ ngân hàng đầu tư cho các công ty quy mô vừa.

MBS HỘI SỞ

Tòa nhà MB, số 21 Cát Linh, Đống Đa, Hà Nội
ĐT: + 84 24 7304 5688 - Fax: +84 3726 2601
Website: www.mbs.com.vn

TUYÊN BỐ MIỄN TRÁCH NHIỆM

Bản quyền thuộc về Công ty CP Chứng khoán MB (MBS). Những thông tin sử dụng trong báo cáo được thu thập từ những nguồn đáng tin cậy và MBS không chịu trách nhiệm về tính chính xác của chúng. Quan điểm thể hiện trong báo cáo này là của (các) tác giả và không nhất thiết liên hệ với quan điểm chính thức của MBS. Không một thông tin cũng như ý kiến nào được viết ra nhằm mục đích quảng cáo hay khuyến nghị mua/bán bất kỳ chứng khoán nào. Báo cáo này không được phép sao chép, tái bản bởi bất kỳ cá nhân hoặc tổ chức nào khi chưa được phép của MBS.